

DZIENNIK WARSZAWSKI

Prenumerata miejscowa:
 bez odnośnika:
 Na rok 12 rs.
 6 miesięcy 6 rs.
 3 miesiące 2 25 k.
 1 miesiąc 75 k.
 Za odnośnienie dopłaca się 5 k. miesięcznie.

Prenumerata zamiejscowa
 z odrywką pocztą:
 Na rok 12 rs.
 6 miesięcy 6 rs.
 3 miesiące 2 25 k.
 1 miesiąc 75 k.

Prenumerata przyjmuje się: w Warszawie, w głównym kantorze Redakcji przy ulicy Miodowej Nr. 487 i w innych jej kantorach miejskich: — w St. Petersburgu, w księgarni A. T. Bazunowa na Newskim Prospekcie w domu Olchinowej; w Moskwie, w księgarni J. S. Solowiewa.

Za ogłoszenia pobiera się: za jeden raz sześć kopiejek od wiersza druku lub jego mniej; za dwa razy, dziewięć kopiejek; za trzy razy, dwanaście kopiejek; — oddzielne numery sprzedają się po 5 kopiejek.

WYCHODZI CODZIENNIE, PROĆ DNI NIEDZIELNYCH I ŚWIĄTECZNYCH.

Kalendarz prawosławny
 W niedzielę, 8 (20) grudnia, — św. Potapia prp.
 W poniedziałek, 9 (21) grudnia, — Zacz. św. Anny.
 We wtorek, 10 (22) grudnia, — św. Myny i Ermogena muos.
 Słońce wsch. o godz. 8 min. 3, zach. o godz. 3 min. 46.

Spostrzeżenia meteorologiczne
 dostarczone przez obserwatorium warszawskie w dniach 6 (18) Grudnia 1874 roku.

Śnieg	0	0	0
Wiatr	741.3	— 4.6	100
Temper. powietrza	743.5	— 2.3	100
Temper. w ziemi	745.5	— 0.6	100

W Warszawie, w głównym kantorze Redakcji przy ulicy Miodowej Nr. 487 i w innych jej kantorach miejskich: — w St. Petersburgu, w księgarni A. T. Bazunowa na Newskim Prospekcie w domu Olchinowej; w Moskwie, w księgarni J. S. Solowiewa.

Kalendarz rzymsko-katolicki
 W niedzielę, 8 (20) grudnia, — św. Teofila męcz.
 W poniedziałek, 9 (21) grudnia, — św. Tomasa ap.
 We wtorek, 10 (22) grudnia, — św. Zenona i Flawiana.

PRENUMERATA NA „DZIENNIK WARSZAWSKI” W 1875 r.
 Cena prenumeraty dla mieszkańców Warszawy.
 Bez rozsyłki: na rok 9 rs., — na 6 miesięcy 4 rs. 50 kop., — na 3 miesiące 2 rs. 25 k., — na 1 miesiąc 75 kop.
 Za przesyłkę do domu dopłaca się miesięcznie 5 kopiejek.
 Cena prenumeraty zamiejscowej.
 Na rok 12 rs., — na 6 miesięcy 6 rs., — na 3 miesiące 3 rs., — na 1 miesiąc 1 rs.

Wę kolei żelaznej Nadwiślańskiej, od stacji Kowla na kolei żelaznej Kijowsko-Brzeskiej, przez miasta Lublin, Iwanród, Warszawę, Nowogrodzisk i Mławę do granicy Pruskiej, z odnogami: 1) od stacji Iwanródu do stacji Łukowa na kolei żelaznej Warszawsko-Terespolskiej; 2) od stacji Nowego Dworu do twierdzy Nowogrodzkiej; 3) pomiędzy projektowaną stacją Praga na przedmieściu Pradze miasta Warszawy a istniejącymi stacjami kolei żelaznych St. Petersburgsko-Warszawskiej i Warszawsko-Terespolskiej; rozkazujemy wydać właściwe rozporządzenia na wyłączenia w i innych nieruchomości, jakie będą potrzebne do budowy pomienionej kolei żelaznej z jej przynależną i przy wynagrodzeniu posiadaczy za wyłączenia własności w ścisłym zastosowaniu do przepisów ogólnych dla Cesarstwa, postanowionych w uchwałach Rządu.

moskiewskiego, rzeczywistemu radcy stanu **Mielnikowowi** — order św. Stanisława 1-ej klasy.
 Najwyższy Król Włoch udzielił wice-przewodni Cesarstwo-Rosyjskiego Towarzystwa Ogrodnictwa i Głównemu Botanikowi Cesarzowskiego St. Petersburgskiego Ogrodu Botanicznego, rzeczywistemu radcy stanu **Regelowi** i sekretarzowi, pomienionego Towarzystwa, rzeczywistemu radcy stanu **Wolkensteinowi** Komandorskie krzyże z orderu Korony Włosekiej z powodu wydelogowania pomienionych osób na międzynarodową wystawę ogrodnictwa we Florencji w r. b. w dniach 1-15 lipca 1874 r.
 Na najpoddańsze przedstawienie o tem przez Ministra Dobrej Rządowej Najwyższemu Panu, Jego Cesarstwa Mości, 25 listopada r. b. Najwyższe zezwolił raczył na przyjęcie i noszenie pomienionego orderu przez rzeczywistych radców stanu **Regela** i **Wolkensteina**.

Bank Polski podaje niniejszem do porządkowej wiadomości, iż stosownie do rozporządzenia J.W. Ministra Finansów z d. 27 lutego (11 marca) 1874 r. za № 2750, dopóki nie 11-ej rano w obecności delegowanych z Warszawskich Izb, Skarbowej i Kontrolującej, oraz Prezesa Banku Polskiego, spalenie wycofanych z obrotu i umorzonych listów likwidacyjnych i kuponów od nich w ciągu pierwszego półrocza bieżącego 1874 roku na sumę rs. 1,990,771 wyrażnie Rubli Srebrnej jeden milion pięćseto dziewięćdziesiąt tysięcy siedemset siedemdziesiąt jeden kopiejek.

W dniu wczorajszym, 6 (18) grudnia, w uroczystość św. Mikołaja Cudotwórcy i Imieniu Ich Cesarzkich Wysokości Wielkich Książąt Mikołaja Aleksandrowicza, Mikołaja Konstantynowicza i Mikołaja Michałowicza, odprawione zostało przez najprzewielebniejszego Joannicjusza, arcybiskupa warszawskiego i nowogrodzkiego, w warszawskiej katedrze prawosławnej, o godzinie 11-ej rana, solenne nabożeństwo z modłami, w obecności władz wojskowych i cywilnych. O godzinie 9 1/2 rana odprawione zostały nabożeństwa uroczyste w świątyniach wszelkich innych wyznań w Warszawie.
 Wieczorem miasto było uświetnione.

Najwyższy Pan, w poniedziałek, 2 (14) grudnia, raczył przyjmować kuratora Charkowskiego okręgu naukowego, radcę tajnego **Woskresienskiego**.

Przez Najwyższe rozkazy w wydziale Wojny, w St. Petersburgu:
 1) 29 listopada r. b. przetranszlikowani zostali chorążym 186 Taganowskiego pułku piechoty **Bezvienszin** — do 40 Kolywanskiego pułku piechoty.
 2) 30 listopada r. b. awansowany został kapitan 8 batalionu strzelców **Wojtkiewicz** — na majora, i przeniesieniem do 7 batalionu strzelców.
 3) 1 grudnia r. b. przetranszlikowani zostali: pułkownik 5 Kargopolskiego pułku dragonów imienia Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Księcia Konstantego Mikołajewicza **Bechteljew** — do 5 Aleksandryjskiego pułku huzarów imienia Jego Cesarzowskiej Wysokości Wielkiego Księcia Mikołaja Mikołajewicza Staroszego, a podpułkownik tego ostatniego pułku **Bernardi** — do 5 Kargopolskiego pułku dragonów imienia Jego Cesarzowskiej Wysokości Wielkiego Księcia Konstantego Mikołajewicza; porucznik 5 Aleksandryjskiego pułku huzarów imienia Jego Cesarzowskiej Wysokości Wielkiego Księcia Mikołaja Mikołajewicza Staroszego **Zimmerman** — do Grodzińskiego pułku huzarów lejborgardji, w stopniu korneta.
 4) 2 grudnia r. b. przetranszlikowani zostali: stary asesor Komisji Sądu Wojennego przy Warszawskim Zarządzie Komendantaryi, zaliczony do piechoty armji kapitan **Perestriastow** — do wydziału Intendentury, na naczelnika komendy posługaczy Warszawskiego składu efektów, z pozostawieniem w piechocie armji; porucznik 31 Aleksopolskiego pułku piechoty **Koch** — do St. Petersburgskiego dywizjonu żandarmerji.

Zarząd Warszawskiego Instytutu Muzycznego (Konservatoriumu), zawiadamia osoby interesowane, iż egzamina dla kandydatów na naukę do Instytutu Muzycznego na II-je półrocze roku szkolnego 1874/75, rozpoczyna się dnia 21 stycznia (2 stycznia) 1874/75 r. i trwać będą do dnia 11 (23) stycznia 1875 r. od godziny 9-ej do godziny 12-ej, po południu od 2-ej do 6-ej, wyjąwszy dni niedzielnych i świątecznych.
 Co się zaś tyczy warunków pod jakimi młodzież obojgi płci może być przyjmowaną do tegoż Instytutu Muzycznego (Konservatoriumu), to o takich można poznać bliższą wiadomość u Kancelarii Instytutu Muzycznego po godzinie 9-ej rana do 3-ej, po południu z wyłączeniem dni świątecznych, dla osób zaś z prowincji mogą być przesłane przepisy pod jakimiżkolwiek przyjmują się do tegoż Zakładu. 7520.

DZIAŁ URZĘDOWY
 Najwyższe Ukazy Imienne
 wydane do Ministra Drog Komunikacji.
 1.
 Zatwierdziwszy w dniu 22 lutego 1874 roku budowę

Najwyższy Pan, w poniedziałek, 29 listopada r. b., Najmościwiej raczył udzielić zostającemu przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych, wydelegowanemu do rozporządzenia generał-gubernatora

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych
 4 grudnia 1874 roku.
 Z powodu podanej w N. 179 „Petersburskiej Gazety” pogłoski o zawieszeniu wyplat przez dwa domy handlowe, pozabawionej wszelkiej podstawy, Minister Spraw Wewnętrznych, na zasadzie Najwyższej zatwierdzonej 14

DZIAŁ WEWNĘTRZNY
 WIADOMOŚCI KRAJOWE.
 W 1872 roku w gubernji Warszawskiej ubezpieczone były na nowo, na zasadzie przepisów Najwyższej za-

Przeгляд muzyczny.
 W zaprzęży piątek, 29 listopada (11 grudnia) odbył się w sali Klubu ruskiego koncert w celu dobroczynnym, artystki opery warszawskiej pani Marji Juniewicz, ze spółdzielną pp. Friemana, Wasilewskiego, Pistora i Thalgruna, oraz panny Slezycy. Mnogość koncertów w ostatnich czasach, jak również nie zbyt zachęcający program tego koncertu, nie pozostały bez wpływu na liczbę zgromadzonej na nim publiczności. Sala była dość pusta; nie więcej jak czwartą część miejsc została zajęta i po opedzeniu wydatków na urządzenie koncertu, mało co musiało pozostać na rzecz naszych zakładów dobroczynnych.
 Głos pani Juniewicz, mezzo-soprano, ma dźwięk dość przyjemny oraz skalę dość rozległą; artystka ta śpiewa po większej części czysto i inteligentnie. W pierwszej części koncertu p. Juniewicz wykonała arję „Biedny koń” z opery Glinki „Życie za Cesarza”. Wyborna ta arja napisana została, jak wiadomo, na alt i dla tego niskie tony były u p. Juniewicz za słabe; lecz wrazenie ogólne było bardzo dobre; artystka bowiem wykonała tę arję z zapalem. Utwory Glinki tak rzadko figurują w programach koncertów, tutejszych, że należy się pani Juniewicz i p. Wasilewskiemu wdzięczność za dostarczenie nam wielkiej rozkoszy przez wykonanie utworów tego kompozytora. Następnie panna Slezycy spiewała dwa romanse: „Una foglia” Marianiego, i „Où voulez-vous aller”, Gounoda. Artystka ta śpiewa bardzo czysto i poprawnie; głos jej nie należy do liczby bardzo silnych i nie zawsze miwa dźwięk przyjemny, zwłaszcza w niższym rejestrze; nadto wybór romansów był na całkiem trafny, obie bowiem kompozycje pomienione są bardzo słabe, co spowodowało, że pomimo dobrego ich wykonania, nie zbyt podobały się one publiczności. Po tych numerach, znany w Warszawie artysta p. Pistor wykonał na arfie „La danse des Sylphes,” kompozycje

Artysta ten gra bardzo dobrze, i pomimo bezbarwności treści tego utworu, publiczność nie szczędziła mu oklasków za dobre wykonanie. Widzieć arfę jako instrument, popisujący się na koncercie, jest obecnie wielką rzadkością w świecie muzycznym; czasy wirtuozów na tym instrumencie minęły bezpowrotnie, mało bowiem zadowalnia nas ta ekwilibrystyka, do czego dodać jeszcze należy, że arfa jest instrumentem wielce kapryśnym: unostwo strun, roztrząsających się z łatwością, czyni arfę instrumentem niewdzięcznym. Następnie p. Wasilewski spiewał arję „Przyszła jutrzeńko moja” („Я пришла, моя заря”), z opery Glinki „Życie za Cesarza” i romans Tarnowskiego „Wszystko pamiętam” („Я помню все”). O tym ostatnim romansie nie wiele da się powiedzieć: jest to utwór bez żadnego znaczenia i dla tego prawdopodobnie, pomimo sumiennego wykonania, nie wywarł on wielkiego na publiczność wrażenia. Całkiem inaczej rzecz się miała co do pierwszej arji. P. Wasilewski posiada bardzo dobry głos basowy, zwłaszcza w średnich tonach, i ma wymowę ruską bardzo dobrą; wykonanie przeto tej przesyłanej pod wszystkimi względami arji wywarło na słuchaczach wielkie wrażenie, i po ukończeniu śpiewu, publiczność nagrodziła artystę bucznymi oklaskami. Nie ulega wątpliwości, że muzyka Glinki jest wielce interesująca, lecz tylko, rozjanie mogące ocenić nalezycie tego genialnego kompozytora w liższych jego utworach; wszelakoż muzyka jego jest tak piękna i tak silnie działa na słuchacza, że wiele jego ozdoby każdego programu koncertowego; lat 20 z góry upłynęło od zgonu Glinki, i teraz dopiero niektóre jego utwory stały się znanymi zagranicą. Na zakończenie pierwszej części koncertu, pani Juniewicz spiewała dwie pieśni Moniuszki, „Obie przesyłane, pełne myśli i pamiętności: „Pieśń wieczorna” i „Groźna dziewczyna”. Wykonanie tych pieśni było bardzo dobre, zwłaszcza ostatnie.

Druga część koncertu rozpoczęła się od arji z opery „Roznieda” Sierowa: „Jęko niebieskie morze” („Зачто это синее море”), wykonanej przez panią Juniewicz. Arja ta, bardzo charakterystyczna i namiętna, należy do liczby najlepszych kompozycji Sierowa w tym rodzaju; pewna nawet dzikość tej muzyki ma swój szczególny urok. Akompanjować miał przy tej arji p. Pistor na arfie, tak się bowiem należy, lecz dla niewiadomych powodów i ku powszechnemu ubolewaniu akompanjował na fortepianie p. Kratzer, zdaniem mojem nie zupełnie dobrze, przez co zepsuł efekt. Pani Juniewicz wykonała tę arję wybornie; pożądana była jedynie nieco większa energia, wymaga to go bowiem konieczność charakteru kompozycji.
 Nic wybitnego nie przedstawiał następny numer programu, mianowicie Adagio Holtermanna, wykonane na wiolonczeli przez p. Thalgruna, artystę orkiestr opery tutejszej. Brak wrażenia przypisuję dwom okolicznościom: najpierw samej kompozycji, dość ubogiej treścią, i powtórze instrumentowi p. Thalgruna, nieposiadającemu pięknych i wielkich tonów; p. Thalgrun wykonał swoje solo czysto i z należytym zachowaniem odcieni.
 Po tym numerze, znany publiczności Warszawskiej p. Chodźko wykonał dwa niewielkie romanse: „La Fauvette”, Gounoda, i „Ma cousine”, własnej kompozycji. Nieposiadając wielkiego głosu, p. Chodźko swą mimiką i umiejętnością śpiewania piosnek treści lekkiej i komicznej, podobał się publiczności, zwłaszcza przy wykonaniu romansu własnej kompozycji, której ostatnią zwrotkę powtórzył na żądanie publiczności. Treści muzycznej w romansie Gounoda bardzo mało, w kompozycji zaś p. Chodźki mniej jeszcze.
 Następnie, znany artysta skrzypce p. Frieman wykonał romans swojej kompozycji; gra on bardzo dobrze; gra jego odznacza się szczególnie czystością tonów i należytym zrozumieniem; wszelakoż, nieco więcej uczucia nie zawładłoby p. Friemanowi.

Na zakończenie p. Juniewicz wykonała jeszcze dwie pieśni: „Ptaszek” Humberta, i „Morosyjska, Jedliozki. Najbardziej podobała się publiczności ta ostatnia piosnka, która wywołała długie oklaski.
 Kończąc sprawozdanie z tego koncertu, nie mogę nie wspomnieć o jednym jeszcze jego uczestniku, p. Kratzerze, który akompanjował na fortepianie do wszystkich numerów koncertu. Akompanjowanie nie jest bynajmniej rzeczą łatwą; sądzę, że zgadzają się na to wszyscy pojmujący choć cokolwiek muzykę. Akompanjator powinien nie tylko posiadać technikę o tyle, ażeby nie mylić się co do klawiszów, lecz także musi koniecznie wykonywać swoje partje ze wszelkim samostoinie (pod względem muzycznym) i w duchu kompozytora, oraz być o tyle biegłym w tej sztuce, ażeby śpiewak lub instrument mógł całkiem spokojnie bez wszelkiej obawy megożenia się z akompanjamentem, wykonywać swoje solo. Przy takich jedynie warunkach wrazenie będzie zupełne i artysta wykonywający solo zdola natężyć się zapalem i wyrzucić wielkie na słuchaczach wrażenie. W wypadku niniejszym tak nie było niestety; w małych śpiewkach z zwykłym akompanjamentem nie widać było tego, lecz w arjach Glinki, Sierowa i pontekad Moniuszki, wady akompanjatora wychodziły na jaw tak dobitnie, że psuły wrazenie, jakie sprawia ta piękna muzyka. Pomijam nawet wadliwość pod względem pojmowania „ducha” kompozycji; lecz zdarzało się niejednokrotnie p. Kratzerowi mylić się nawet w klawiszach basowych i wywotywał w ten sposób razą e dyssonans. O ile pamiętam, p. Jarecki, który akompanjował dawniej na koncertach w Klubie ruskim, wywiązywał się znacznie lepiej ze swego zadania.
 Jeżeli widok dość pustej sali w Klubie ruskim czynił wrazenie nie miłe, to także pustki w sali Ratusza, w dniu 1 (13) b. m., podczas koncertu kościelno-wokalnego, z którego dochód przeznaczony został na założenie zgromadzenia siostry miłosierdzia;

Z INNYCH GUBERNIJ.

twierdzonych 20 lipca 1870 r. postanowienia o wzajemnym gubernjalnym ubezpieczeniu budowli od ognia — 29,682 budowie, które zostały ubezpieczone na 15,170,940 rubli, a ponieważ w 1871 roku przyjęto do wzajemnego gubernjalnego ubezpieczenia 28,597 budowli, ubezpieczonych na 14,292,950 rubli, przeto w końcu 1872 r. liczyło się przyjętych do tego ubezpieczenia 58,278 nieruchomości za 29,468,890 rubli, o których roczna składka wynosiła około 191,000 rubli.

Przeniesienie do wzajemnego gubernjalnego ubezpieczenia pozostałych budowli (około 12,000) dalej było prowadzone i prawdopodobnie już jest ukończone. Z powodu nieukończenia tej operacji, ściąganie składek ubezpieczenia, na mocy art. 85 postanowienia z 1870 r. odbywało się w 1872 r. według rozkładów, ułożonych oddzielnie dla budowli przyjętych do wzajemnego gubernjalnego ubezpieczenia i oddzielnie dla budowli ubezpieczonych według przepisów ustawy z 1844 r. Według tych rozkładów wyznaczono w ogóle do poboru składek na 166,030 rubli 70/4 k.

Kapitał ubezpieczeń w gubernji Warszawskiej na 1 stycznia 1872 r. wynosił 121,891 rub. 28 3/4 kop., w ciągu roku wpłynęło 286,059 rub. 18 1/4 kop., wydano 224,878 rub. 33 1/4 k., pozostało rezerwom 183,072 rub. 13 3/4 kop.

* Ceny targowe bydła, zboża i innych artykułów żywności w mieście Suwałkach od 20 listopada (2 grudnia) do 27 listop. (9 grud.) 1874 r. Za konia od 25 rub. do 70 rub., za wółu od 25 do 40 rub., za krowę od 15 do 25 rub., za cielę od 2 rub. do 4 rub., za wieprza od 15 rub. do 30 rub., za owcę lub barana od 1 rub. do 2 rub.; za osetwert: żyta 7 rub., jęczmienia 4 rub. 20 k., owsa 3 rub. 50 k., gryki 4 rub., grochu 7 rub. 40 k., kartofli 1 rub. 75 k.; za osetwert: kaszy pszennej 1 rub. 75 k., jęczmiennej 1 rub. 10 k., gryczanej grubiej 1 rub. 50 k., drobnej 1 rub. 20 kop.; za pud: mąki pszennej 1-go gatunku 1 rub. 80 kop., 2-go gatunku 1 rub. 50 kop., żytniej 1-go gatunku 1 rub. 10 kop., 2-go gatunku 65 kop.; za funt: ohleba pyłowego 3 kop., razowego 1 1/2 kop., mięsa wołowego 1-go gatunku 6 1/2 kop., 2-go gatunku 5 1/2 kop., cielęciny 7 kop., wieprzowiny 1-go gatunku 9 kop., 2-go gatunku 8 1/2 kop., baraniny 5 kop.

* Dnia 8 (20) października we wsi Wiktorowie, w powiecie Władysławowskim powstał pożar, w skutku którego spalił się dom drewniany i zabudowania gospodarskie, należące do włościanina tejże wsi Jerzego Ejdukatsy, ubezpieczone na 1,150 rub.

— Dnia 17 (29) października we wsi Nowosadach, w gminie Klejwach, w powiecie Sejmskim, powstał pożar, który zniszczył dom mieszający zarząd gminny, ubezpieczony na 200 rubli; przy tem spaliły się wszystkie akta, księgi, papiery i inne dokumenta zarządu gminnego, z wyjątkiem skrzyni pieniężnej, w której znajdowało się 296 rub. 50 1/2 kop. Oprócz tego spaliły się nieubezpieczone ruchomości wartości 213 rub. należące do wójta gminy Meyznera, posyłkowego Kaczanowickiego i byłego pisarza gminnego Gawędzkiego.

WIADOMOŚCI MIEJSKOWE.

* Onegdaj i wczoraj, w dalszem ciągnięciu 5-jej klasy 123 Loterii Klasycznej, z odcigniętych 700 Numerów, główne wygrane padły na następujące Numery: Nr. 6,507 wygrał 40,000 rs., N-ra: 4,762, 7,766 i 11,852 wygrały po 5,000 rs., N-ra: 10,663, 13,746, 15,278, 15,749, 16,892 i 21,633 po 1,000 rs., N-ra. 1,811, 3,118, 3,622, 4,559, 7,189, 13,938, 18,306, 19,876, 20,438 i 21,372 po 500 rs., a N-ra: 1,395, 2,375, 4,266, 5,146, 5,298, 8,955, 12,410 i 15,308 po 200 rs.

szkoły feleczerek bez różnicy wyznań, świadczą o obojętności naszej publiczności, zarówno dla dobrej muzyki, jak i dla błędnego celu, w jakim koncert został zorganizowany. Żałować należy mocno, że publiczność nie gromadzi się na tak dobre koncerty. Tu w Warszawie, koncerty takie, z powodu trudności organizowania takowych, są wielką rzadkością i dla tego pozabawieni jesteśmy możności słyszenia przeslicznych utworów chórowych znakomitych kompozytorów; tem dziwniejszą przeto była nieobecność publiczności warszawskiej, która ma siebie za bardzo muzyczną; pod tym ostatnim względem trzeba, zdaje się, rozczarować się, chyba że przypiszemy nieliczne zebranie się publiczności charakterowi wyłącznie kościelnemu utworów wykonywanych na tym koncercie, lub też może zbytniej (dla Warszawy) liczbie koncertów dawanych w tych czasach.

Program tego koncertu złożony był wyłącznie z utworów muzyki kościelnej i wykonany został bez akompaniamentu (à capella), przez połączone chóry śpiewaków areybiskupich, zamkowych i pułku petersburskiego grenadierów króla Fryderyka-Wilhelma III. Co się tyczy wykonania w ogólności, było ono wyborne; widąc, że dyrygujący tym koncertem, p. Rudenko, traktował tę sprawę z wielkiem przejęciem się i znajomością rzeczy. Piano, pianissimo i crescendo tego wielkiego chóru złożonego z 120 osób, wykonywane było z dokładnością nie pozostawiającą nic do życzenia. W pierwszej części wykonano: koncert № 3 na cztery głosy Bortnianskiego; „Pieśń cherubinów” № 1, Lwowa; „Benedictus”, Moniuszki, i „Anioł zwiastował”, Makarowa. Z tych utworów, „Pieśń cherubinów” Lwowa wywarła największe wrażenie, zarówno z powodu wzniołej treści muzycznej, jak i dzięki wybornemu pod wszystkimi względami wykonaniu. Publiczność żądała powtórzenia tego numeru, lecz prawdopodobnie z powodu zmęczenia śpiewaków, życzeniu temu nie stało się zadość. Z innych utworów pierwszej części, najbardziej podobał się ostatni, rozpoczynający się piano

komenderowano „kładz się.” Niektórzy w jednej chwili zeskończyli i położyli swe konie, a niektórzy zrobili to nie zsiadając, lecz zmusili swe konie położyć się, a potem dopiero zsiadali. Śpieszeni kozacy znajdowali się z tyłu położonych koni, za którymi położyli się ich jeźdźcy, otwierając ogień; natenczas szwadron kaukaski ruszył kłusem, aby atakować strzelców, ale skoro tylko zbliżył się, śpieszeni kozacy wybiegli naprzód i otworzyli do niego ogień, kozacy zaś leżący za koniami, podnieśli się, podnieśli konie, wsiadli na nie i z okrzykiem rzucili się pomagać swym śpieszonym towarzyszom. Kaukaski szwadron zwrócił na zad.

Następnie obydwaj szwadrony przedelflowały przed Jego Wysokością plutonami i znów uszykowały się w jednej linii. Jego Wysokość podobali się ci dzielni jeźdźcy i poruczył zarządzającemu czynnościami Cesarskiej głównej kwatery, generał-majorowi z Orszaku Jego Cesarskiej Mości Wojejkowowi, oznajmić podziękowanie Jego Wysokości zuchom konwoju.

Podziękowawszy następnie generałowi Wojejkowowi i dowódcy konwoju, Jego Wysokość opuścił maneż.

* W Rewlu 21 listopada wszczął się pożar, który który przedstawiał szczególne niebezpieczeństwo, ponieważ do budowli która się zapaliła, przytkaly na najbliższej odległości skupione w tem miejscu zabudowania drewniane, mocny wiatr południowy przetrwał iskry na sąsiedni skład drzewa; następnie w liczbie nieprzyjaznych dla gaszenia pożaru warunków była pora nocka.

Dom, na podwórzu którego zapaliła się budowa, stanowi jedną z historycznych pamiątek Rewla. Zbudowany został przez pierwszego gubernatora estlandzkiego, księcia A. D. Meńczykowa i stał w nim, odznaczając Rewel, Cesarz Piotr Wielki.

Przez działania szybko przybyłych na miejsce straży ogniowych: ochotniczej i miejskiej, pożar zagrażał ogniowemu, głęboko czczonemu pomnikowi, został ugaszony w ciągu 1 1/2 godziny, bez uszkodzenia sąsiednich budowli.

Naczelnik gubernji, obecny przy gaszeniu pożaru, miał sposobność, jak donosi miejscowy dziennik gubernjalny, osobiście przekonać się o wzorowej organizacji i straży ogniowej ochotniczej i miejskiej.

* Niedawno w jednej z gazet ruskich ukazała się wiadomość o wynalazku przez jednego z inżynierów sasko-parowych. Teraz zapewniają, że w czasie świąt Bożego Narodzenia z temi saniami w Petersburgu na Nowie będą robione próby publiczne. Sanie parowe, jak powiadają, wprowadzają się do miasta przez wielką, oddzielnie konstrukcję, lokomotywy i posiadają się z nadzwyczajną szybkością. Zmierzają się w nich może do 25 pasażerów. Jak zapewniają, mogą one chodzić jednakowo dobrze, tak po równi, jak po zwykłym bruku przykrytym śniegiem.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

* Książę Decazes w dniu 15 grudnia wręczył ambasadorowi hiszpańskiemu odpowiedź na notę hiszpańską, która przed dwoma miesiącami tyle narobiła hałasu. Odpowiedź rządu francuzkiego, zdaje się być ułożona w wyrażeniach wiele pojednawczych i stara się odeprzeć szeregółowo rozmaite oskarżenia, zanisiane nań przez margrabię Vega de Armijo. Wiadomo już zresztą, iż w tych ostatnich czasach stosunki pomiędzy dwoma gabinetami polepszyły się znacznie, bądź to w skutek nowych środków przyjętych przez administrację francuzką nad granicą, bądź też rzetelniejszego ocenienia faktów przez agentów hiszpańskich. Należy się spodziewać, że ten nie miał pod względem materialnym takiego powodzenia, na jakie zasługiwał, z powodu zarówno przeslicznego programu, jak i wybornego wykonania.

Pozostaje mi jeszcze powiedzieć o koncercie pianistki, panny Melanji Więkowskiej, danym weszłego wtorku, 3 (15) b. m., w sali Resursy obywatelskiej, ze współdziałaniem artystek i artystów znanych naszej publiczności: pani Rakiewiczowej, panny Szlezygier, pp. Makowskiego, Górskiego, Liebrechta i Thalgrüna.

Panna Więkowska jest uczenicą p. Wieniawskiego. Jest to osoba bardzo młoda, posiadająca dość dobrą technikę i grająca z gracją; jej touché jest bardzo przyjemne; brak atoli siły jest również widoczny, jak brak należytego przejmowania się grą, zwłaszcza w utworach głębszego zakroju. Słowem, jest to uczenica, wykonywająca dokładnie wskazania swego nauczyciela; pod tym względem panna Więkowska nie posiada jeszcze dotąd samodzielnej oryginalności. Musi ona mieć mnóstwo zycielnych sobie, koncert jej bowiem zgromadził bardzo liczną publiczność; przy tej sposobności przypomniałem sobie pustkę w tej samej sali podczas koncertu p. Wilhelmi.

W pierwszej części koncertantka wykonała, wspólnie z pp. Górskim, Liebrechtem i Thalgrünem, kwartet Beethovena op. 18; jest to utwór bardzo piękny i przystępny; wykonanie jego było dobre, lecz byłoby lepsze, gdyby nie tak częste rozstrajanie się instrumentów, oddziaływające szkodliwie na czystość harmonji; oprócz tego, panna Więkowska nie jest jeszcze dość biegła w tempach. Następnie koncertantka wykonała „Prélude” i „Barcarole” Chopina. Lepiej mi się podobała egzekucja pierwszego z tych utworów; w wykonaniu drugiego było zbyt wiele sentymentalności. W ogóle kompozycje Chopina panna Więkowska wykonywała z pewną manjerą.

Po tych numerach, panna Szlezygier śpiewała „Świteziankę” Moniuszki. Jest to utwór bardzo pięknie pomysłany, z przemagającym żywiołem dramatycznym; kompozycji tej można zrobić ten tylko zarzut jedyny,

dziewać, iż depesza księcia Decazes dokona całkowitego pojednania.

* Już od chwili pierwszych posiedzeń nowej izby deputowanych w królestwie włoskiem, najpierw przy tworzeniu biur, następnie zaś podczas przygotowawczych działań komisji dla sprawdzenia mandatów, łatwo było dostrzedz zapal, z jakim opozycja przystępuje do walki z ministerstwem. Niewątpliwie, rząd mógł widzieć oznaki lepszej wroźby w gorliwości, z jaką deputowani z prawicy i ze środka, udawali się na posiedzenia; jeżeli taka gorliwość potrwa długo, to p. Minghetti będzie mógł być pewnym rozporządzenia w izbie większości, jeżeli nie ogromną, to przynajmniej dostateczną. Lecz doświadczenie nauczyło, iż pilność okazywana przez zachowawczych członków izby włoskiej należy się przedej daleko niż gorliwość członków lewicy, i dla tego gabinet p. Minghetti widocznie nie czuje się być panem pola potrzebnego mu dla ścisłego wykonania programu, jaki przedstawił w mowie tronowej. Wolno jest przypuszczać, iż okoliczność ta nie jest obcą młemu stosunkowo charakterowi, jaki nosi na sobie projekt do prawa mającego na celu przywrócenie bezpieczeństwa publicznego w Sycylii. Jednakże rozbójnictwo panuje do dziś, bardziej niż kiedykolwiek panowało, w zachodnich prowincjach na tej wyspie; nawet w Palermo tak zwana mafia z dniem każdym zuchwalszą się staje i dla tego spodziewano się, iż środki ogłoszone przez rząd zawierac w sobie będą zaprowadzenie stanu obłączenia wprowadzającego system wojskowy do administracji cywilnej, a nadewszystko zatępiającego sądy przysięgłych przez sądy wojenne. Wiadomo, że takie energiczne lekarstwo od dawna już zalecałoby przez p. Visconti-Venosta, który z zastosowaniem go nie chciał nawet czekać na zebranie się parlamentu. Zamiat użyć takiego środka stanowczego, ucieczono się do całego szeregu półśrodków i proponowane zmiany ograniczają się w ogóle na rozszerzeniu prawa z roku 1871 które upoważnia do internowania indywidualnie, należących do pewnych kategorii; według brzmienia tego prawa, rząd może internować każdą osobę wezwaną do odpowiedzialności sądowej za jakieś przekroczenie, jak również mocen jest zatrzymywać i takie indywidualnie, które już dawniej były przez sąd skazywane na kary. Otóż nowe prawo rozciągnie te władze administracji do każdej osoby wprost „podejrzanej” tylko a podejrzenie orzeczone będzie przez komisję złożoną z prefekta, z prezes trybunału, z szefa żandarmerji i z dwóch zaufanych obywateli. Nadto zaś prezeji w sądach przysięgłych, będą mieli bezwzględne prawo aresztowania podczas trwania sądu, a ich świadków, którzy składac będą sprzeczone z sobą świadectwa i okazać się podejrzanymi w spółnictwie z oskarżonymi.

Proces hrabięgo Arnima. (Dalszy ciąg *)

Berlin, 10 grudnia. Na dzisiejszem posiedzeniu sądu, składał także zeznanie dyrektor kancelarji ambasady niemieckiej w Paryżu, Hammersdorfer. Oświadczył on, że zaciąganie do dziennika papierów przychodzących i odchodzących odbywało się stale dopiero po upływie trzech do czterech tygodni, i dokonywane było zawsze przez niego (świadka) do chwili odwołania hr. Arnima z Paryża. Na postawione mu pytanie, świadek dodał, że zaciąganie niektórych papierów mógł mieć miejsce po odwołaniu już hr. Arnima. Świadek przypuszcza możliwość, że niektóre dokumenty zawierowały się, albowiem oskarżony, jako mający bardzo krótki wzrok, kładł często papiery nie tam, gdzie one powinny być leżeć.

*) Patrz Nr. 265 Dzienn. Warsz.

że jest zbyt długa. Panna Szlezygier śpiewała ile mogła zadowolniającą, bardziej ożywioną i namiętniejsze wykonanie tego śpiewu dodałoby mu bardzo wiele uroku.

Na zakończenie pierwszej części koncertu, panna Więkowska wykonała „Melancolie” Rubinsteina i pierwszą część sonaty Hellera. Pierwszą z tych kompozycji koncertantka grała bardzo dobrze; gra jej pieszo-tliwa i pełna gracji, była ze wszech miar na swoim miejscu. Sonata zaś Hellera nie podobała mi się, zarówno pod względem treści, jak i wykonania.

Druga część koncertu rozpoczęła się od znanej rapsodji węgierskiej Liszta, ułożonej przez samego kompozytora na dwa fortepiany. Brak siły w pannie Więkowskiej czuć się dawał zwłaszcza w tym utworze; lecz pomijawszy to, rapsodja wykonana została z należytem uwydatnieniem odcieni. Jeżeli pani Jesipow sprawiła nam większą rozkosz przez wykonanie partji solo tej rapsodji, za to p. Makowski wywiązał się bezwzględnie daleko lepiej z partji orkiestry, wykonanej na drugim fortepianie; gra była czysta i zgodność akkordów tych dwóch partji nie była bynajmniej trafem. Następnie panna Więkowska wykonała bardzo dobrze warjacje Beethovena, znana zaś artystka dramatyczna, pani Rakiewiczowa, deklamowała z wielkim zapalem wiersz Gabrieli „Szczęście poety”; oba te numery programu wywołały duże oklaski. Na zakończenie panna Więkowska grała walcę Rubinsteina As-dur. W ustępach tkliwych, wszystko udawało się koncertantce, lecz gdzie potrzeba było siły i energii, jak np. w finale, tam brak tych przymiotów był widoczny. Pan Wieniawski nie zdolał nauczyć ich, jemu bowiem samemu brakuje siły i energii; może nawet lepiej będzie, jeżeli panna Więkowska pracować będzie nad sobą bardziej samodzielnie, jest ona bowiem do tego dość już rozwinięta pod względem muzycznym.

